

Entrevista a Joaquín Leguina

“A l'interior del PSOE no hi ha un debat autonòmic”

President de la Comunitat Autònoma de Madrid, governa amb una minoria majoritària i vol repetir mandat amb vista al 1991.

President Leguina, ¿hi ha un debat autonòmic obert dins del PSOE, o cada president socialista fa el que pot i li permeten les circumstàncies?

—Allò que va proposar el PSOE ara fa dos anys va ser un pacte d'estat a les altres forces polítiques tant d'àmbit espanyol com nacionalistes per tancar el procés, però que jo sàpiga això no ha avançat gens i estem en un atzucac. Jo no copso un debat autonòmic dins del partit.

—Ho dic perquè arran de les darreres polèmiques a Andalusia i a Madrid mateix no es trasllueixen maneres diferents de fer política autonòmica, sinó més aviat pugnes personals.

—Sí, però també hi ha una concepció, una manera d'entendre com ha de rutllar el partit. És clar, això no té res a veure amb el debat autonòmic.

—És a dir, que cada govern autonòmic va una mica a la seva. ¿En què es diferencia l'administració entre les Comunitats Autònomes amb un executiu socialista?

—Les diferències de govern a les autonomies socialistes deriven més aviat de la sociologia, més que de concepcions polítiques diferents, si bé també hi ha sociologia política que influeix en la manera de governar. A les zones rurals molt subvencionades no es pot fer la mateixa política que a les zones urbanes com Madrid, on més del 95% de la població viu en ciutats i no està subvencionada. Aquesta és la diferència substancial que hi veig, i és important.

—Quan vostè es troba amb qualsevol president autonòmic del PP ¿quines són les principals divergències? ¿Sobre què es barallen?

—Miri, procuro coincidir poc amb presidents del PP i evito discutir amb ells. Són dues polítiques diferents, però que estan modulades per la seva posició a escala nacional sobre la política regional i fins i tot

local. Per tant, no deixa de ser estrany que, per exemple, Cantàbria, que té un president molt atípic i que no sé si pertany al Partit Popular, maldi per implantar el salari social, cosa que és més aviat d'una altra ideologia, tot i que a Europa ho hagi acceptat tothom. La tesi del PP sobre l'estat en general ja la sabem: menys estat i més societat, o sigui menys inversions i despeses socials des de les institucions i més mà, no sé si oculta, negra o invisible del mercat. Però això és més aviat una ideologia per a l'exterior, ja que a l'interior no he vist que hagin suprimit burocràcia, tal com ells anuncien, ni que hagin fet grans operacions *thatcherianes*. Entre altres raons, perquè no veig que aquest país estigui per a moltes operacions *thatcherianes*.

—¿I quines diferències té vostè amb els partits nacionalistes?

—Ens separa una ideologia, però no ho sé bé perquè a Madrid no tenim cap partit na-

cionalista, que jo sàpiga. Hi ha algun moviment regionalista, però de moment no té una gran implantació. És obvi que jo no sóc nacionalista, com a socialista ja vell, no ho sóc en el sentit que se sol entendre. Una altra cosa és que hem de tenir molt clars els problemes nacionals, que per cert ara a Europa han tornar a sogir, tal com veiem.

—Si en aquest moment hi hagués eleccions autonòmiques, ¿vostè què els diria, als madrilenys, perquè el tornessin a elegir?

—Primer hauria de tenir un programa electoral que estem fent, però el missatge hauria de tenir un component de futur. El creixement ha d'esdevenir desenvolupament, i el desenvolupament és habitabilitat, és una nova concepció de la ciutat com a plantejament. I també una concepció molt referida a Madrid del que ha de ser una comunitat metropolitana. Això signifi-

ca lluitar per la igualtat territorialment parlant, significa recomposició de la igualtat Nord-Sud, i aquesta igualtat s'ha de dur al terreny sociològic o social. Madrid, que ha crescut molt en els últims temps, ha vist com sorgien autèntiques bosses de marginació. La lluita contra la marginació em sembla que és un dels elements principals de la política que cal fer aquí. Deixant de banda que cal crear una nova cultura participativa, ciutadana, oberta, és a dir, que el ciutadà ocupi el carrer. Això es va fer en una primera etapa que va del 1979 al 1980

bé va en aquesta línia, cap a beneficiar els lloguers. Volem crear una cultura de lloguers, que no existeix perquè no només tenim una cultura de propietaris de pisos, ja que des del punt de vista econòmic és millor comprar un pis que no llogar-lo; és més segur des del punt de vista de la propietat i des del punt de vista de l'estabilitat. S'hauria de canviar la "llei Boyer", tal com figura al programa del PSOE i dotar de beneficis fiscals el lloguer d'habitatges, tal com ja s'està fent.

—Vostè diu que vol repetir el mandat

PSOE, o més ben dit entre el PSOE i la societat socialista. Crec que aquesta és encara majoritària, els grups i els ciutadans que donen suport a una solució d'esquerres són més nombrosos que no el que donen suport a les solucions de dretes a Madrid.

—Tinc la impressió que vostè minimitza l'autonomia de Madrid...

—No, crec que està bé la pròpia existència de la Comunitat Autònoma. Ara bé, aquesta naix amb criteris político-funcionals, no arrossegada per reivindicacions nacionals o regionalistes. Des d'aquesta òptica les

i tants, i ara s'ha de reprendre com un discurs d'esquerra.

Podria esmentar més problemes concrets i greus. Un és el del transport, que té solució. L'esforç que hem fet en els últims mesos des del govern nacional i des de la Comunitat Autònoma ha estat molt gran. Hi ha el problema de l'habitatge que colpeja especialment amb les alces dels preus del sòl entre 1986 i 1987, en algunes zones es va gairebé duplicar. Correm el risc que aquestes alces expulsin del centre de les ciutats la gent més jove, o que no els permeti entrar-hi. De manera que la política d'habitatges que estem duent a terme, molt pautada amb la societat mateixa, és a dir amb operacions que tenen relació amb cooperatives, sobretot cooperatives sindicals, ha de tirar endavant. La mà del mercat no ha d'impedir l'accés a un bé tan bàsic com és el de l'habitatge. Hem intentat diversificar la política, i sembla que el govern tam-

amb vista al 1991. ¿Quines raons dóna?

—La veritat és que el que més m'importa és que hi haurà congressos dins del PSOE. Jo he dit que em presentaré a la reelecció com a secretari general de la FSM i crec que tinc arguments per presentar-me com a cap llista, quan es facin aquestes. Però els arguments els faré servir llavors.

—Després de la cèlebre reunió de la comissió executiva del 3 de maig, ¿com està la qüestió de la seva candidatura a la presidència?

—Em fa l'efecte que hi ha hagut unes tensions exagerades fruit d'unes declaracions normals que en un altre país no haurien aixecat cap polèmica, o l'haurien aixecat però sense tensions. En aquests moments l'esforç que hem de fer a la FSM és de cara al futur, futur que ha de veure amb qüestions internes del partit, de renovació d'executives i de discurs, però sobretot de relacions externes entre la societat i el

parafernàlies no són vistes de bon ull a Madrid, per això tots els actes de la Comunitat tenen el signe de la humilitat, però l'autonomia està arrelant, i això ho diuen les enquestes i es copsa al carrer.

—¿Vostè no creu que l'autonomia de Madrid és un gran invent que equilibra definitivament l'Estat de les Autonomies i elimina Madrid com a fet excepcional?

—Es clar que sí, aquesta era la intenció quan es va fer i s'està aconseguint.

—Gràcies a l'autonomia Madrid ja no és aquella bola asfixiant per als països perifèrics. Ara tots som iguals, tenim els mateixos problemes, les mateixes institucions, competències semblants, recursos similars, etc...

—Hi estic d'acord, si bé alguns utilitzen encara l'expressió "Madrid" per referir-se al poder central, i és lògic, atés que el govern i les grans institucions són aquí, però evidentment la millor cosa que li ha pogut

passar a Madrid és que el seu alcalde no sigui Carles III. En aquella època va anar bé, però la idea que a Madrid no solament hi resideixen les institucions de l'estat, sinó que és on fan política, no és una bona imatge per a un país que vol ser descentralitzat des del punt de vista polític.

—*Quan vostè surt a fora de la Comunitat, ¿com creu que el veuen?*

—No tinc una percepció especial pro o contra Madrid, i en això s'ha avançat molt. Independentment que per exemple amb la Comunitat Valenciana hi ha molts lligams amb Madrid. No tots són bons, perquè no crec que siguin bones per al País Valencià les urbanitzacions que els madrilenys han fet al costat d'Alacant, per exemple. Tot i això, és palès que hi ha unes relacions molt estretes.

—*Des de la seva Administració, ¿hi ha la sensació d'una autonomia de segona ateses les competències que té?*

—És objectiu que ho és per les competències de l'antiga Diputació provincial. No tenim educació, i ho hem anat paliant amb una política relacionada amb l'educació. Per exemple la creació d'una nova universitat al sud de Madrid, la Carlos III. I ens

falten competències en matèria de treball especialment. En aquest sentit, és de segon nivell. Ara, en el sentit de presència política crec que s'està avançant molt. El govern de la Comunitat i el mateix Parlament madrileny tenen una influència política molt més àmplia que no les competències. Aquí no es fa una carretera estatal si no és d'acord amb la Comunitat, i és lògic. La quantitat de convenis que hem signat amb l'Administració central ens fa influir en la presa de decisions de coses molt importants per Madrid, com és ara el transport o l'habitatge. I fins i tot en qüestions industrials sempre es té en compte la nostra opinió.

—*Vostè voldria a més competències, ¿i si calgués la reforma de l'Estatut de Madrid?*

—Sí, sense cap mena de dubte. Però sempre dins del context que ha marcat el partit, és a dir, dins d'un acord estatal, com una qüestió d'estat, no de la Comunitat de Madrid sinó de totes. I també diria allò de "vaig a poc a poc perquè tinc pressa". Hi ha d'haver una homogeneïtzació de competències, hi estic d'acord. Certes valoracions competencials que ens van fer al co-

mençament ens han produït molts maldecaps.

—*¿A vostè, el preocupen més les competències o els recursos financers de la seva Comunitat?*

—En una mesa de discussió, jo posaria molt d'èmfasi en els recursos; ara, des del punt de vista polític les competències, és clar. Des del punt de vista pràctic, que condiciona la política que es fa després, vull dir com percep la gent a Madrid... Si vostè pregunta als madrilenys en una enquesta si la Comunitat ha de tenir més competències, el 85% li dirà que sí. Això és la posició política dels ciutadans. Ara bé, aquests mateixos ciutadans no estarien d'acord amb més competències, si el servei es deteriora. Els serveis poden millorar a través de la gestió de la Comunitat i també a través dels recursos que se'ls assigni. Estic pensant en qüestions tan importants com l'educació. Els ensenyants en general estan d'acord en la transferència, en el canvi competencial, encara que només sigui perquè tindrien més a prop la possibilitat de diàleg i no els implicarien en altres problemes nacionals, però si a l'hora dels recursos educatius no fossin més grans, s'ho

II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLINGÜA CATALANA
MCMVI 86

La Fundació Congrés de Cultura Catalana es complau a anunciar que el **Llibre Blanc sobre la Unitat de la Llengua Catalana** es troba a les llibreries a disposició dels interessats. El llibre ha estat editat per l'editorial Barcino amb el valuós suport de la **Fundació Jaume I**. Aquest llibre forma part del conjunt de nou llibres publicats amb motiu del **II Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1986)**.

FUNDACIÓ CONGRÉS DE CULTURA CATALANA. MALLORCA, 283. 08037-BARCELONA

SALA D'EXPOSICIONS DE LA FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

CARRER CORREU, 3. VALENCIA

De l'11 de maig al 3 de juny de 1990

Feiners, d'11 a 14 h. i de 17 a 21 h.
Festius, d'11 a 14 h.
Dilluns matí, tancat.

FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

"Tenim la sensació que els nostres problemes els veuen les més altes instàncies de l'estat".

pensarien dues vegades. I això mateix es pot dir d'altres coses.

—*¿Vostè ha tingut alguna vegada la temptació de tenir una bona bronca amb l'Administració central?*

—N'he tingut alguna. Però em sembla positiu, ja que tenen una lectura molt dolenta. En la pràctica, mai. No solament per qüestions de finançament, sinó també per algunes concepcions diferents.

—*La llei de capitalitat de Madrid, ¿la volen únicament per resoldre els problemes que els planteja aquest fet, o també per regular les relacions entre un Ajuntament molt poderós i una Comunitat Autònoma que no ho és gaire? Els socialistes acaben de rebutjar una proposta del PP.*

—No sé per què van posar això a l'Estatut, si bé sé qui ho va posar. Va ser Aliança Popular i per salvar el consens vam posar aquest article que diu que per llei de les Corts Generals es votarà una llei de capitalitat on es regularan les relacions entre la Comunitat de Madrid, l'ajuntament i l'estat. El procediment hauria de ser, doncs, una proposició de llei de la Comunitat prèviament pactada amb l'ajuntament i parlada amb el govern, lliurar-la al govern o directament a les Corts pel seu debat.

Aquesta llei és ordinària, és una llei de les Corts Generals, i crec que no pot tocar les competències de l'ajuntament o de la Comunitat, perquè legalment és ací. I sobretot no es pot ficar amb la manera com s'organitza l'Ajuntament de Madrid. La proposta del PP diu com s'han de reunir els regidors de l'Ajuntament de Madrid. Això té a veure més aviat amb les velles lleis franquistes de Madrid i Barcelona, les lleis especials, i que ja estan enterrades i ben enterrades.

—*Per a vostè, ¿l'Ajuntament de Madrid representa un problema constant, diari?*

—Aquest és un ajuntament amb un clara vocació galaxial. És com el Gas Madrid o el mateix Totpoderós que te'l trobes per tot arreu. Però això ja ho sabem i sobretot jo que vaig ser regidor abans de ser president. Evidentment la creació de la Comunitat ha servit per a moderar aquest afany gasós de l'ajuntament. Per exemple, quan et cargolen pel tràfic, l'actual alcalde diu que no és solament qüestió de l'ajuntament, i fins a cert punt és veritat. Si no hi ha prou accessos i mitjans col·lectius a la perifèria, se'n resent el tràfic de Madrid. Té raó, però això mateix també val per altres assumptes que li toquen a ell.

—*¿I la presència de l'Administració central...?*

—Nosaltres en aquest aspecte som mexicans. Ja ho deia Porfírio Díaz, dictador de Mèxic d'infausta memòria: "Pobre Mèxic, tan lluny de Déu, i tan a prop dels EUA". Els embussos a València no els veu el ministre del ram, aquí sí. I per això tenim la sensació, que no sempre és dolenta, que els nostres problemes els veuen les més altes instàncies de l'estat.

—*¿I no és una sort?*

—Té els seus avantatges i el seus inconvenients.

Unida.

—*¿I la Comunitat de Madrid quin paper fa en això de les euroregions?*

—Tot això està molt verd encara, si bé cal donar suport al seu impuls polític. Nosaltres estem en l'executiva de l'ARE i la volem convertir en quelcom operatiu. Estem en rotatge. Tenim acords amb diverses regions, com l'Ile de France, que són molt pràctics i concrets, com una exposició empresarial. El que cal és anar estrenyent els lligams. I també portem les relacions entre l'ARE i Amèrica Llatina.

Josep M. Sanmartí